

REPUBLIKA

Katastrofalny spadek funta

Kilka wielkich banków angielskich zachwianych. — Gwałtowna wyżka cen żywności

Anglja proponuje skreślenie długów.

Nowy Jork, 1 grudnia. Jedynym niemal tematem rozmów na giełdzie nowojorskiej jest katastrofalna niżka funta, która zaczyna przybierać rozmiary panicznej ucieczki od tej waluty.

Na wczorajszej giełdzie rozpoczęto notowania po 3.43,75, przed zamknięciem kurs spadł do 3.39,50 (30 zł. 25 gr.) Jest to najniższe notowanie funta od roku 1922-go.

Spadek kursu spowodowany jest przede wszystkim niesłuchaniem obfitej podaży dewiz na Londyn.

Paryż, 1 grudnia. Giełda i banki tuższe zajmują się tylko spadkiem funta. Podaż dewiz na Londyn — niezwykle obfita. Kurs spada z godziny na godzinę. Robiono dziś obroty po kursie 85 fr. 75 cent. za funta.

Niektóre banki francuskie zostały bowiem dotknięte ponownym spadkiem funta.

Londyn, 1 grudnia. Spadek funta wywołuje coraz większe zdenerwowanie wśród świata finansowego Londynu.

Jedynym niemal tematem rozmów jest ZACHWIANIE SIĘ KILKU WIELKICH DOMÓW BANKOWYCH.

W praktycznie były już wczoraj nie wypłacalne. Ceny towarów skaczą po kilkanaście punktów w ciągu dnia. Cena mleka wzrosła o 15 procentów, cena chleba o 20 procentów.

Paryż, 1 grudnia. Pisma poranne poświęcają wiele

miejsca podróży londyńskiej ministra finansów Flandin'a. Minister udzielił przedstawicielom prasy wywiadu, z którego wynika, że rokowania nawiązane przez niego w Londynie wykazały znaczną różnicę zdań pomiędzy obu stronami.

Flandin omówił z angielskim ministrem spraw zagranicznych sir Johnem Simonem i kanclerzem skarbu Chamberlainem zagadnienia reperatury długów międzysojuszniczych, oraz kredytów krótkoterminowych.

Korespondent londyński „Journal'a” i sprawozdawca zagraniczny „Excelsiora” donoszą, że rząd angielski zamierza podobno zaproponować na przyszłej konferencji międzynarodowej **CALKOWITE SKREŚLENIE ZARÓWNO REPERACJI JAK I DŁUGÓW WOJENNYCH MIEDZYSOJUSZNICZYCH.**

Zdaniem ministrów angielskich zarządzenia te są koniecznym warunkiem uzdrowienia gospodarczego świata.

Przyczyny „krachu”

Londyn, 1 grudnia. (Telegram własny „Republiki”). Londyński rynek dewizowy cechuje obecnie niezwykłą nerwowość. Spadek funta trwa w dalszym ciągu. Szczególnie nacisk na walutę angielską wywarły sprzedaże francuskie i holenderskie, jako sprzedawca występował również New York. Według informacji obiegających City, Bank Angielski nie wypu-

ścił nowych emisji banknotów, nie mających pokrycia w złocie. Przypuszczalnie rząd skarbu zadowolony się narazie przedłużeniem dawniejszego już pełnomocnictwa opiewającego na 275 milionów funtów w banknotach, niepokrytych złotem.

Sytuacja jaka się wytworzyła obecnie na angielskim rynku walutowym jest tem dziwniejsza, że dotychczas Bank Angielski a z nim i rząd prowadził ostrą

POLITYKE RESTRYKCYJ KREDYTOWYCH.

Politykę wszelkie cechy zabezpieczenia waluty od dalszej inflacji. W związku z tem panuje nawet w kołach finansowych Londynu przekonanie, że rząd, aby zapobiec konkurencji prywatnego rynku dyskontowego podniesie oficjalną stopę dyskontową.

Obecna nagła niżka kursu funta wyjaśnić można w znacznym stopniu licznymi zobowiązaniami importowemu rynku angielskiego, które wobec wprowadzenia cła, wzmożyły się w niezwykłym stopniu. Oczywiście, iż podwyżka stopy dyskontowej nie odegrałaby w tym wypadku interwencji celowej: chybiłaby ona zupełnie, jeśli zważyć, że w znacznej również mierze grają tutaj rolę względy polityczne, motywujące sprzedaż francuskie. (G).

Ostatnie wiadomości.

Londyn, 1 grudnia. (Polska Agencja Telegraficzna). Sytuacja funta szterlinga zaczyna

wywoływać w całym kraju niepokój i poważne obawy. Dotychczas ceny podniosły się bardzo nieznacznie. Aczkolwiek wartość kursowa wynosi w stosunku do złotego parytetu tylko 2/3, to wartość nabywcza funta w stosunku do funta złotego wynosi 90 proc.

Dziś w izbie gmin przedstawiciel radykalnej części Labour Party pos. Marton wystąpił z nagłym wnioskiem, aby natychmiast przystąpić do omawiania wynikłej sytuacji spowodowanej spadkiem funta, i stwierdził nieudolność rządu w kierunku opanowania tej sytuacji.

Speaker ze względów formalnych, wniosek Martona uchylił. Jest on jednak wskazówką, że Labour Party znalazła popularną odskocznicę do ataków na rząd.

Dotychczas przyczyny załamania się funta są nieznane. Wskazują m. innymi na spekulację, konieczność pokrycia zagranicą nadmiernej w ostatnich czasach importu, na wycofanie kredytów (głównie francuskich i holenderskich), na niepokojącą sytuację w związku z reparacjami i odszkodowaniami wojennymi i na rzeczywistą powolność rządu w przeciwstawieniu się spadkowi waluty.

Dolar przy zamknięciu giełdy londyńskiej był notowany 3,291 i pół, frank 84,18, gulden 8,21, frank szwajcarski 16,92 i pół. Funt szterling spadł więc od wczoraj o 6 punktów dochodząc do wartości 13 szylingów i sześć pensów, czyli do najniższego swego kursu z lutego 1920 roku.

EKSPORT ŁÓDZKI DO ANGLJI ZNISZCZONY!

Silna depresja wśród łódzkich eksporterów konfekcji. — Nie można kalkulować przy kursie 29 złotych za funta. — Czy angielscy odbiorcy zaakceptują wyżkę 15 proc. towarów?

Lódź, 1 grudnia. W dniu wczorajszym giełda warszawska zanotowała kurs funta angielskiego 29. Na łódzkim rynku walutowym po południu płacono za funt najwyżej 28 zł. w transakcjach prywatnych.

Tak sensacyjny spadek funta w ciągu jednego dnia na rynku walutowym wywołał większe wrażenia, gdyż natychmiast operacje funtowe należą do trudności i funt nie cieszy się ani zapobieganiem, ani też nie jest na rynku spekulowany. Zaznaczyć bowiem należy, iż wszelkie operacje funtowe na poważniejszą skalę z tytułu transakcji eksportowo-transportowych są załatwiane wyłącznie przez banki na drodze zleceń i wycieków. Rynek walutowy jest więc w minimalnym stopniu zainteresowany z powodu ponownego raptownego załamania się kursu angielskiej waluty.

Natomiast spadek funta do poziomu około 3 dolarów wywołał w sferach łódzkich eksporterów nastrój silnej depresji. Jak wiadomo, eksport łódzki do Anglii tkanin, trykotaży, a szczególnie gotowej konfekcji (bawełnianej i wełnianej) zatacza coraz to większe kręgi, odgrywając w życiu gospodarczym olbrzymią rolę. Eksporterzy nasi mimo systematycznego spadania funta byli jeszcze do ostatnich dni w możliwości realizowania zamówień angielskich i dostosowywania kalkulacji do nowych warunków.

Zdaniem łódzkich konfeksjonerów, przy kursie funta 32 można było jeszcze utrzymać eksport, z uwzględnieniem nawet 50 proc. cła, zaprowadzonego ostatnio przez Anglię. Możliwość te

eksporterzy opierali na przeświadczeniu, iż angielscy odbiorcy zaakceptują wysuniętą już pod ich adresem przez łódzkich dostawców propozycję podniesienia cen od 10—15 proc. Procent ten odbiega ową wysokością od już zaobserwowanego stopnia wzrostu cen w Anglii. Natomiast spadek funta do 28—29 złotych zabija już te możliwości i wytworzyła się obecnie sytuacja b. ciężka. Już w dniu wczorajszym eksporterzy poczynili (w wypadkach możliwych) kroki celem zachowania wysłanego towaru. Dowiadujemy się nawet, iż jeszcze wczoraj wielu poważniejszych fabrykantów wieczorowym ekspressem wyjechało do Londynu, aby na miejscu poznać się z sytuacją i w pierwszym rzędzie wystarać się o trochę choćby lepsze ceny, jako częściowa

rekompensatę za straty walutowe. W związku z wczorajszym spadkiem wydarzył się bardzo charakterystyczny wypadek.

Jedna z łódzkich poważniejszych firm eksportowych wczoraj w godzinach rannych otrzymała z Londynu telegraficzną propozycję w sprawie dostawy do Łodzi odpadków pończoch. Łódzka firma niezwłocznie zatelegrafowała, iż warunki akceptuje. Wieczorem przyszedł do Łodzi ponowny telegram, w którym angielska firma przeprosza łódzkiego kontrahenta, nadmienając, iż transakcji nie dokona, bo towar został już sprzedany. Istotną przyczyną oczywiście — to spadek funta. Z drugiej strony, agenci łódzkich eksporterów stają się sprzedawcą jak najprędzej w Anglii zlecony im towar, którego cena przy obecnym stanie funta jest śmieśniewie niska.

Od Krakowa do procesu „Centrolewu”

Korowód świadków zeznaje na temat słynnego Kongresu krakowskiego.

Warszawa, 1 grudnia.

Dzisiejszy, 32-gi z kolei dzień procesu zapowiadał się od rana nieciekawie.

Pierwszy zeznawał powołany przez obronę św. poseł Kulczycki, członek rady naczelnej NPR-prawicy. Świadek daje syntezę krakowskiego kongresu i dowodzi, że kongres ten był początkiem akcji przedwyborczej. Rozmowa prof. Kulczyckiego nie wytrzymuje krytyki, choćby z tego powodu, że kongres zwołany był na dwa miesiące przed rozwiązaniem sejmiku.

— Przez obóz rządowy — mówi świadek — wysuwana była teza, że posłowie opozycyjni są to ludzie robiący zawodowo politykę, jak piana pływająca po wierzchu i nie posiadający łączności ze społeczeństwem.

Należało więc wykazać, że kontakt opozycji z wyborcami istnieje. Dlatego zwołano kongres. To była na wielką skalę pomyślana manifestacja polityczna i charakter ten został utrzymany.

Adw. Berenson odwołuje się do opinii prof. Kulczyckiego jako badacza i uczonego i zapytuje go czy tego rodzaju manifestacje jak kongres krakowski są naturalnym przejawem polityki w państwach rządzonych parlamentarnie.

Świadek odpowiada, że stosunek posła do wyborcy w ciągu 50 lat ostatnich zasadniczo się zmienił. Akcja posła wychodzi poza parlament. Poseł musi mieć stanowczo kontakt z wyborcą i to jest, zdaniem świadka, tendencją zdrową.

Adw. Berenson: — Czy panu profesorowi wiadomo, że stronnictwo NPR również oskarżone jest o udział w zamachu stanu, gdyż przewodniczący pańskiego stronnictwa poseł Popiel był również więźniem brzeskim?

— Wiem o tem, jednak uważam za niemożliwe, aby Popiel przygotowywał rewolucję. Pochodzi on z Galicji i niema zupełnie przygotowania w tym kierunku. Uważam zresztą że nie można robić rewolucji przy pomocy bojówek.

Prok. Rause: — Zdanem pana profesora kongres krakowski miał więc na celu stworzenie nastrojów wyborczych.

— Tak, miał stworzyć nastój przedwyborczy i wykazać kontakt posła z wyborcą.

— A czy zna pan profesor odezwę posła Niedziałkowskiego, w której ten pisze, że czas pozbyć się legendy o charakterze wyborczym kongresu krakowskiego?

Adw. Sterling: — Zaraz, zaraz, panie prokuratorze, ale ta odezwa posła Niedziałkowskiego była pisana w marcu roku 1931 a więc już zarówno po aresztowaniu posłów jak i po wypuszczeniu ich z więzienia.

Prok. Rause: — Chodzi mi o uzyskanie twierdzenia, jak wygląda kongres krakowski w perspektywie historii jego organizatorów.

Po zeznaniu świadka Kulczyckiego, adv. Honigwill oświadcza, że oskarże-

nie uważa datę 14 września 1930 roku, a więc dzień, w którym odbywały się manifestacje w 20 miastach państwa za datę rozpoczęcia rewolucji.

Wobec tego adv. Honigwill oświadcza, że na parę dni przed aresztowaniem poseł Lieberman napisał list o celach manifestacji 14 września 1930 roku do przyjaciela swego dr. Grossfelda w Przemyślu, w którym dał wyraz ustosunkowaniu się PPS do tych manifestacji.

Wobec tego adv. Honigwill stawia wniosek o wezwanie dr. Grossfelda, który przedstawi poglądy dr. Liebermana na cel manifestacji 14 września 1930

Prok. Rause nie oponuje, wobec czego sąd postanowił wezwać adv. Grossfelda na świadka.

Dalej zeznawał b. wicemarszałek sejmiku Jan Dębski. Podkreśla on tendencje ugodowe, jakie panowały w stronnictwie „Piast” w pierwszym okresie po przewrocie majowym. Oskarżeni Witos i Kiernik godzili się z temi tendencjami i wyrazili zgodę na głosowanie klubu „Piast” za kandydaturą Marszałka Pilsudskiego a następnie na prof. Ignacego Mościckiego na Prez. Rzplitej.

Następnym z kolei świadkiem obrony jest p. Franciszek Kwieciński, prezes zarządu NPR-prawicy na terenie b. zaboru pruskiego. Świadek zaprzecza, jakoby kongres krakowski miał mieć charakter rewolucyjny. W samym Krakowie informowano zgromadzonych że żadne wystąpienia nie są przewidziane, oprócz przyjęcia uchwał zaproponowanych przez mówców na kongresie.

Władze administracyjne i policyjne w Krakowie zachowywały się w dniu kongresu zupełnie poprawnie. Dopiero na kongresie ukuto wersję, że zjazd chłopów i robotników do Krakowa zwołany był

W CELU WYWOŁANIA REWOLUCJI. Dalej świadek opowiada o wypadkach rozpadzenia demonstracji opozycyjnych przez policję.

Pod koniec swego zeznania św. Kwieciński w odpowiedzi na pytanie prokuratora zaprzecza, jakoby na dzień 14 września 1930 roku planowany był marsz chłopów i robotników na miasto. Porównanie wypadków z dnia 14-go września 1930 roku z słynnym marszem chłopów rumuńskich na Alba Julia, zakończonym obaleniem rządu. Kwieciński uważa za zupełnie nie trafne.

Prok. Rause: — Czy świadek wie wogóle, gdzie się znajduje Alba Julia i ile chłopów przybyło na zjazd?

— Alba Julia jest niedaleko Siedmiogrodu. Na zjazd przybyło jakieś 100.000 chłopów rumuńskich.

— A jaki był cel zjazdu?

— Cel był ściśle określony: usunięcie rządu wyłonionego przez grupę rabusiów. Kongres zresztą dał realny skutek, gdyż rząd Bratianu ustąpił.

Mastek (do świadka): — Ponieważ świadek tak dobrze wie, gdzie ta Julia Alba leżała i kiedy szło na nią te 100.000 chłopów, to proszę powiedzieć czy im po-

licja również robiła przeszkody, jak chłopom maszerującym do Krakowa?

Na sali głośnie wybucha śmiechu. Przewodniczący uchyla pytanie i zarządza przerwę. Po krótkiej przerwie prok. Grabowski zgłasza wniosek o wezwanie dalszych świadków dla ustalenia niektórych okoliczności poruszonych w toku sprawy. Przedewszystkiem prokurator domaga się powołania na świadka dyrektora biura sejmowego, dr. Dziadosza, celem ustalenia roli red. Haeckera, a w szczególności jego kontaktu z wydziałem bezpieczeństwa województwa krakowskiego.

Dalej prok. Grabowski domaga się wezwania nadkomisarza policji Fuchsa dla ustalenia przebiegu zajęć na stokach cytedel warszawskiej, o których obszernie mówił św. Kwapiński. Trzeci wreszcie wniosek prokuratora dotyczy powołania na świadka b. komendanta straży marszałkowskiej, Pawła Sawickiego, który ma złożyć zeznanie, jak ustosunkowały się władze sejmiku w chwili najścia oficerów na sejm.

W związku z wnioskami prokuratora, adv. Benkel wnosi o ponowne przesłuchanie red. Haeckera dla przeprowadzenia konfrontacji z dr. Dziadoszem a także posła Żuławskiego, również ponownie, z którym według brzmienia wywiadu prasowego, dr. Dziadosz miał rozmawiać o roli red. Haeckera. Sąd zgadza się na powołanie dr. Dziadosza, nadkomisarza Fuchsa, red. Haeckera i posła Żuławskiego, a wówczas adv. Berenson wnosi o dodatkowe wezwanie na świadka posła Czetwertyńskiego, który był przewodniczącym komisji sejmowej, badającej znane zajścia z oficerami, oraz dwóch członków tej komisji: posła Stefana Dąbrowskiego z Klubu Narodowego i posła Regera z P.P.S. oraz ówczesnego szefa kancelarii sejmowej, Pomorskiego.

Adv. Rudziński proponuje również ponowne wezwanie św. Kwapińskiego, który zeznawał ma dodatkowo na przebieg „najścia” oficerów na sejm.

Wobec tych wniosków obrony prok. Grabowski zrzeka się powołania św. Sawickiego, gdyż powołanie jego wywołało ze strony obrony wnioski o powołanie dalszych świadków, których przesłuchanie

PRZECIAGNĘŁOBY PROCES W NIESKONCZONOŚĆ!

Adv. Ujazdowski prosi więc o ponowne powołanie świadka dr. Wrony, a adv. Rudziński o ponowne powołanie świadka posła Arciszewskiego. Obaj ci świadkowie mają ewentualnie uzupełnić zeznanie.

Prok. Grabowski (uśmiechając się): — Wobec tego zrzekam się także świadka Fuchsa, bo lista świadków przeciągnęłaby się w nieskończoność.

Sąd postanawia jednak wezwać zarówno nadkom. Fuchsa, posła Kwapińskiego i Arciszewskiego. Posłowie Czetwertyński, Dąbrowski i Reger nie będą wezwani.

Z kolei staje przed sądem świadek Mociński, b. prezes izby karnej Sądu

Najwyższego. Adv. Szurlej pyta świadka o wypadki rzekomego łapania prawa na polu sądownictwa, a w szczególności o rzekome wywieranie przez pewne wysoko postawione osobistości niedozwolonego ustawowo wpływu na sędziów. Świadek opowiada bardzo obszernie, oświadczając, że istniał nacisk bezpośredni i pośredni. Jeszcze raz porusza świadek znaną sprawę głównego komisara wyborczego w roku 1928 w osobie p. Stanisława Cara. Uzupełniając znane już sądowni szczegóły złożone przez świadka Seyde, świadek opowiada obszernie o obronie prezesów Sądu Najwyższego które przedstawiło trzech kandydatów na głównego komisara wyborczego z pominięciem osoby p. Cara. Jednak właśnie p. Car został mianowany komisarem wyborczym. Dalej świadek opowiada o swej rozmowie z b. ministrem sprawiedliwości Meyszowiczem.

Jako ostatni zeznaje b. minister i wice-premier

STANISŁAW THUGUTT.

Zapytany przez adv. Gralińskiego o celach Centrolewu, świadek stwierdza, że cele te były dwojakie. Na gruncie parlamentu Centrolew dążył do utworzenia rządu a pozatem był organizacją wewnętrzną stronnictwa opozycyjnych, która umożliwiała solidarne występowanie

— Czy Centrolew dążył do zamachu stanu?

— Nie, z całą pewnością nie. Jednym z dowodów na potwierdzenie mojej opinii jest to, że organizacja Centrolewu była tego rodzaju, że było rzeczą niemożliwą coś ukrywać. Gdyby przypuszczać, że kongres krakowski miał być początkiem rewolucji, robionej przy pomocy kilkudziesięciu rewolwerów, to trzeba dościsnąć do przekonania, że ludzie, którzy tego chcieli — są głupcami. Zamachu dokonać można dziś jedynie przez

SPISEK WOJSKOWY.

Gdyby Centrolew chciał zorganizować taki spiszek to przy tej ilości konfidentów, jaka funkcjonuje u nas,

rzecz ta wykryłaby się odrazu. Zamach stanu wymaga wreszcie pewnej predyspozycji psychicznej której w Centrolewu nie było i niema. Centrolew stał na gruncie ultrapaństwowym. Stale dawał rządowi budżety w sejmie. Po kongresie krakowskim, zamiast budować barykady, rozjechano się na wakacje.

Na tem przesłuchanie świadków, zwanych na dzień dzisiejszy zakończono

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

N O C E P A R Y S K I E

to film, w którym współzawodniczą reżyserja

ALEKSANDRA KORDY

z grą

Henry Garał'a

Meg Lemonier

i treścią zaczerpniętą z życia cyganerii paryskiej, Jej miłostkami, konfliktem uczuć, nięknem Paryża, miem etelnego Montmartru

Dżuma w Chinach

Londyn, 1 grudnia.

W zachodniej części Chin panuje czarna dżuma. W ciągu jednego tygodnia zmarło około 2 tysiący osób. Władze chińskie są bezradne, nie posiadają bowiem żadnych środków do walki z epidemją.

NORMA SHEARER

Za zdradę — Rozwód, czy przebaczenie? — Zagadnienie powyższe rozwiązuje ostatni przebój p. t.

„Rozwódka”

Już wkrótce Grand-Kino.

Demilitaryzacja Prus Wschodnich

i włączenie ich do bezcłowego obrotu polskiego — oto teza polska, zmierzająca do likwidacji sporów z Niemcami

Waszyngton, 1 grudnia.

(Telegram własny „Republiki”).

„Washington Star” w artykule, podpisanym przez Frederica Williama Wile podaje, iż przewodniczący polskiego oddziału Komitetu Paneuropejskiego, p. Aleksander Lednicki został upoważniony do ogłoszenia wobec amerykańskiej opinii publicznej następującej tezy polskiej:

„Polska nigdy nie zrzeknie się „korytarza”. Polska jest jednak gotowa zawrzeć z Niemcami pakt o nieagresji, gdy przeprowadzą one kompletne rozbrojenie i demilitaryzowanie Prus Wschodnich. Prusy Wschodnie, uzbrojone od stóp do głów, w których Stahlhelm prowadzi ożywiającą działalność i na które rząd Rzeszy

WYASYGNOWAŁ OSTATNIO MILIARD MAREK,

są ustawiczną groźbą dla Polski, i dlatego Polska nie może się rozbroić. Gdyby jednak Niemcy zdecydowały się na demilitaryzację i gdyby zgodziły się na bezcłowy wózw towarów z Polski do Prus Wschodnich, wówczas ten obecnie źle pod wieloma względami prosperujący obszar poduliłoby się w krótkim czasie. Już z punktu widzenia czysto geograficznego leżą Prusy Wschodnie bliżej Warszawy, niż Berlin i mogą z o wiele większym powodzeniem uprawiać handel z Polską niż Niemcy”. (tr).

P. minister Marinković w Warszawie.

Wspólne interesy Polski i Jugosławii winny znaleźć swój trwały wyraz.

Dzisiaj przybywa do Warszawy kierownik jugosłowiańskiej polityki zagranicznej — minister Vojislav Marinković wypróbowany przyjaciel Polski, który czy to na terenie Ligi Narodów, czy też na innych konferencjach międzynarodowych popiera zawsze gorąco wnioski kolegów polskich. Przyjazd ministra Marinković'a nie jest wyłącznie aktem kurtuazji — jest on podyktowany chęcią poznania kraju, połączonego wężami nierozwalnej przyjaźni z jego ojczyzną, kraju, w którego interesach niejednokrotnie głos zabierał. Wizyta min. Marinković'a stosunki przyjazne między obydwoma krajami jeszcze bardziej zacieśni.

Sympatje Jugosławian dla Polski dają się oddawać. W drugiej połowie

Plotki o dymisji min. Boenera

Warszawa, 1 grudnia.

Od kilku dni prasa opozycyjna, a przede wszystkim prasa Stronnictwa Narodowego podaje wiadomości o zamierzonym jakoby ustąpieniu ministra poczty i telegrafów, inż. Ignacego Boenera i powołaniu na jego miejsce plk. inż. Karaffy-Kreuterkraffa.

Agencja „Iskra” dowiadyuje się ze strony marodajnej, że plotki te są dołownym wymysłem. Min. inż. Boerner pozostaje na swoim stanowisku tak, jak plk. inż. Karaffa-Kreuterkrafft nadal dowódcą 1 pułku radiotelegraficznego.

Paryz, 30 listopada.

Z Tuluzy i St. Giroux donoszą o wielkich powodziach wywołanych przez silne deszcze w górach. Rzeka Salat przerwała tamę. W krótkim czasie niżej położone ulice St. Giroux znalazły się pod wodą. Liczne domy i fabryki zalane na wysokość metra.

XVII wieku sukcesy oręża polskiego w walce przeciw otomańskiej inwazji odbiły się silnym echem na wszystkich ziemiach jugosłowiańskich. Najpotężniejszą dzieło wielkiego poety dubrownickiego, Gundulić'a, natchnione zostało temi polskimi zwycięstwami, które pierwsze zachwiały niezwyciężoną dotychczas potęgą turecką. Z drugiej strony literatura polska posiada sporo utworów, osnutych na historii walk serbskich o niepodległość, które pokrzepiały skołataną niewolą dusze polskie w dobie, gdy Serbia odzyskała już swą wolność.

W czasie wojny światowej obydwie państwa przeszły najcięższe koleje i były terenem najstraszniejszych walk, by wreszcie po ustaniu zamieci wojennej, która w Polsce trwała jeszcze o trzy lata dłużej — urzeczywistnić swoje zjednoczenie narodowe i niezależność państwową.

Niezależność polityczna obu państw powstała w oparciu o te same traktaty międzynarodowe i ten wzgląd stwarza trwałe podstawy dla naszej wspólnoty politycznej, którą wzmacniają jednakże słowiańskie pochodzenie i pokrewne języki, ułatwiające poznanie kultury, nauki i ludzi. Jugosławia i Polska są dziś ważnymi czynnikami w polityce między narodowej. Polityka ich jest polityką pokoju i międzynarodowego porozumienia.

Poza wspólnotą polityczną, czynnikiem łączącym oba kraje, podobną jest ich struktura gospodarcza, dlatego też występują one na terenie międzynarodowym zawsze solidarnie w obronie rolnictwa obu krajów. Z drugiej jednak strony, ta właśnie podobna struktura gospodarcza powoduje, że stosunki handlowe między braćmi państwami nie układają się tak, jakbyśmy pragnęli. Może są temu winne także trudne warunki komunikacyjne i brak bezpośrednich granic — może też brak obustronnej znajomości potrzeb zaprzyjaźnionych krajów.

Miejmy jednak nadzieję, że po obecnej wizycie p. ministra Marinković'a i po rozwinięciu szerszej akcji przez izby polsko - jugosłowiańskie w Belgradzie, Zagrzebju i Warszawie, osiągniemy wspólnie i na tem polu dodatnie wyniki.

A. W.

Kara śmierci w Poznaniu za szpiegostwo.

Poznań, 1 grudnia. (Polska Agencja Telegraficzna).

Przed wojskowym sądem okręgowym w Poznaniu toczyła się wczoraj w trybie doraźnym rozprawa przeciw strzelcowi 68 p. p. Franciszkowi Klamkemu, pochodzącemu z Leszna, narodowości niemieckiej, oskarżonemu o zbrodnię szpiegostwa.

Dzisiaj w południe zapadł wyrok, skazujący Klamkego na karę śmierci.

Rewolucja bezrobotnych w Ameryce?

Marsz bezrobotnych na Waszyngton. — Walki policji z robotnikami. — Zasięki druciane i wojsko. — Samoloty nad Białym Domem

Nowy Jork, 1 grudnia.

Ze wszystkich ośrodków przemysłowych we wschodnich stanach Ameryki Północnej maszerują tłumy bezrobotnych na Waszyngton. Dzisiejsze dzienneki nowojorskie są upstrzone alarmującymi nagłówkami. Sytuacja pogarsza się z godziny na godzinę.

Niektóre grupy bezrobotnych zbliżyły się do Waszyngtonu

NA ODLEGŁOŚĆ 30 KLM.

Policja nie dopuszcza manifestantów do tworców kolejowych, utrudnia im też korzystanie z lokomocji autobusowej. Mimo to bezrobotni posuwają się naprzód, rekwirując po drodze samochody ciężarowe, których, według obliczeń prasy nowojorskiej, uruchomili około 12 tysięcy.

Na uwagę zasługuje szczegół, że obywatelstwo ma charakter niejednorodny. Niektóre oddziały bezrobotnych niosą gwiazdzone sztandary St. Ziedn., inne znów

SZTANDARY CZERWONE.

Przy spotkaniu grup o odmiennym zabarwieniu wywiązuje się starcia. Związek zawodowy cześćowo przestał już panować nad sytuacją.

Pocłagami, zdążającymi do Waszyngtonu, jedzie

WOJSKO ORAZ POLICJA.

Nad Białym Domem czuwają samoloty. W okolicy Waszyngtonu porozmieszczano

ZALOZI WOJSKOWE.

Niektóre szosy są zamknięte dla ruchu cywilnego. Bezrobotni posuwają się naprzód, ograbiając z żywności wsie i miasteczka. Oddziały ruszają na sile, gdyż

przyłącza się do nich ludność miejscowa. Pogromy murzyńskie są na porządku dziennym.

Prasa amerykańska wzywa rząd, by nie dał się zaskoczyć. Niektóre dzienniki są zdania, że pochód bezrobotnych został sfinansowany przez obce mocar-

stwo. W odpowiedzi na to związki zawodowe twierdzą, że marsz jest wynikiem uchwał, jakie zapadły na wiecach bezrobotnych.

Wiadomości powyższe brzmią tak sensacyjnie, że... nasuwają aż wątpli-

wości, tem bardziej, iż pochodzą z prasy amerykańskiej, znanej ze swych humbugów. Nie mniej jednak godzi się je zanotować, jako ilustrację wzburzonych do głębi stosunków w St. Zjednoczonych.

Ghandi zagroził Mac Donaldowi nową akcją nieposłuszeństwa cywilnego.

Konferencja „Okrągłego Stołu” odroczone.

Londyn, 1 grudnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Wczorajsze posiedzenie plenarne konferencji Okrągłego Stołu trwało do drugiej w nocy, chociaż bowiem wyczerpano listę mówców, aby na dziś pozostawić głos jedynie premierowi Mac Donaldowi, posiedzenie zakończyło się groźbą Ghandiego, że podejmie na no-

wo akcję cywilnego nieposłuszeństwa, gdyby postanowienia rządu brytyjskiego przyniosły nowe rozczarowania.

Na dzisiejszym posiedzeniu kancelarii Okrągłego Stołu Mac Donald wygłosił expose, w którym potwierdził m. in. deklarację z 19 stycznia w sprawie statutu dominjalnego Indji. Premier oświadczył, że polityka rządu pozostaje

niezmieniona, zaznaczając, że zdaniem rządu sprawy wojskowe i zagraniczne Indji muszą narazie pozostać zarezerwowane dla wicekróla i podlegać decyzji Londynu; także i w dziedzinie finansów pewne ograniczenia są konieczne.

Ghandi dziękując Mac Donaldowi, jako przewodniczącemu konferencji w imieniu wszystkich delegatów, podkreślił, że pierwszym jego wrażeniem po wysłuchaniu mowy Mac Donald jest przypuszczenie, że zapewne drogi jego i Mac Donald rozejdą się.

Londyn, 1 grudnia.

Konferencja Okrągłego Stołu została odroczone na czas nieokreślony.

Londyn, 1 grudnia.

Jak się dowiaduje korespondent PAT całkowita akcja przygotowawcza dotycząca wprowadzenia w życie konstytucji Indji, co notwa zapewne od 2 do 3 lat, będzie skoncentrowana w komisji wykonawczej konferencji Okrągłego Stołu. Na czele tej komisji stanie lord Sankey. Komisja czynna będzie na terenie Indji.

Przerwanie walk w Mandżurji

Ustalona została strefa neutralna

Londyn, 1 grudnia.

(t) Według wiadomości z dalekiego Wschodu, na froncie japońsko-chińskim nastąpiło pewne uspokojenie. Japońskie dowództwo w Mukdenie wydał swym oddziałom na polecenie rządu japońskiego, rozkaz o odwrocie.

Podobno między walczącymi stronami zawarte zostało zawieszenie broni. Wojska japońskie zostały pozostawione

tylko w kilku miastach. Między gen. Czang-Sue-Liangiem, a wojskiem japońskim doszło do porozumienia w sprawie ustalenia strefy neutralnej, przyczem wojska chińskie mają się cofnąć aż do muru chińskiego.

Narazie potyczki trwają jeszcze pod Tientsinem, przyczem w razie nie zaprzestania walk wojska japońskie grożą bombardowaniem tego miasta.

Dźwiękowy kinoteatr

Dziś i dni następnych

Film, pociągający niepowszednością tematu, łączący w sobie uczucie, piękno, nastrój, przepych, erotykę i sensację.

„MARADU“ **Konflikt, uczuć, żywiołów zwierząt i ludzi**

PRAWDZIWE WYBUCHY WULKANU oraz groźne grzmoty podziemne z wrzącego krateru, poraż pierwszy ujęte przez kamerę — Walka ze zglodniałymi krwiożerczami krokodylami, bezlitośnie pożerającymi swe ludzkie ofiary — Role główne odwarzają: CHARLE BICKFORD, ROSE HOBART. — Nadprogramy! — Początek seansu o godz. 4-ej po poł., w soboty i niedziele o godz. 12-ej w południe. — Passe-partout przy biletach wolnego wejścia nieważne do odwołania.

Dźwiękowy Teatr Świetlny

CASINO

Dziś i dni następnych.

Na podstawie niezwykłego żywota znakomitej śpiewaczki z połowy wieku XIX

„JENNY LIND“ **GRACE MOORE**

Początek codziennie o godz. 4.30 po poł., w soboty i niedziele o godz. 12-ej w poł.

czczonej na obu półkulach jak bogownice — po wstał obecnie film wręcz niezwykły. Jest to romans pełen ciepła i liryki, w którym głos młodej gwiazdy Metropolitan Opery w Nowym Yorku świeci niezwykle tryumfy.

DODATEK DŹWIĘKOWY PARAMOUNTU.

I-szy dźwiękowy Kino-Teatr w Łodzi

SPLENDID

ul. Narutowicza 20

Dziś i dni następnych

MIŁOŚĆ ZORZETY

potężny dramat francuskiej produkcji 1932 roku, który wybił się na czoło najlepszych filmów dźwiękowych, dzięki swej nieprzeciętnej akcji i doskonałej grze aktorów. Główną rolę śpiewaczki i tancerki kabaretowej odwarza właścicielka najpiękniejszych nówek Francji jasnowłosa DANIELA PAROLA w otoczeniu wiośnianej JOSSELINE GAEL, demonicznego JACQUES VARENNE'A i jednego z najlepszych amantów ekranu PIOTRA BACZEWA. — Początek seansów o godz. 4-ej, w soboty, niedziele i święta od godz. 12-ej w poł. — Passepartout i bilety ulgowe nieważne aż do odwołania.

DŹWIĘKOWE

Ostatnie dni

Nowe wielkie arcydzieło **Cecil B. de Mille'a**

„MADAME SZATAN“

Wielki bal na Zeppelinie! Gigantyczna katastrofa w przestworzach.

Role główne: Kay Johnson, Reginald Denny, Lilian Roth. 5.000 artystów.

Rewelacyjny nadprogram. Rewelacyjny nadprogram.

Pocz. o godz. 4 p.p., w sob. niedz, o godz. 12-ej w poł.

SPORT

Co usłyszymy przez radio dziś, w środę dnia 2 grudnia.

Tomaszów - Mazowiecki

Początek turnieju siatkówki.

W nadchodzącą sobotę rozpoczyna się w okręgu łódzkim turniej siatkówki o mistrzostwo Polski.

Jak wiadomo turniej ten prowadzony będzie systemem mistrzowskim.

W sobotę w sali przy ul. Nowo-Targowej zmierzy się sześć zespołów męskich i pięć kobiecych. Turniej siatkówki wywołał wielkie zainteresowanie.

Niesłychany skandal sportowy.

Ubiegłej niedzieli bawiła, jak wiadomo w Wielkich Hajdukach drużyna piłkarska Warszawianki, która rozegrała mecz ligowy z Ruchem.

Zawody te rozegrane na mrozie przy niósł rzecz zrozumiała deficyt i Ruch wypłacił jedynie Warszawiance 170 zł. Suma ta nie wystarczyła klubowi warszawskiemu na opłacenie hotelu i przejazd z powrotem do Warszawy.

Nie mając innego wyjścia Warszawianka pozostała w Wielkich Hajdukach do poniedziałku wieczór, gdyż w międzyczasie zarząd Warszawianki przesłał swej drużynie pieniądze na opłacenie hotelu i powrotny przejazd. Wypadek ten świadczy o fatalnej sytuacji niektórych klubów, które nie mają z czego pokrywać deficytów.

Wielki dzień emocji w Katowicach.

W nadchodzącą niedzielę Katowice będą świadkiem wielkich zawodów sportowych. Jak już donosiliśmy pertraktacje z mistrzynią świata zostały pomyślnie zakończone i doskonała ta łyżwiarka popisywać się będzie w sobotę i niedzielę w Katowicach. Niezależnie od tego rozegrane zostaną dwa spotkania hokejowe, a mianowicie: w sobotę o godz. 20 kombinowany zespół polski rozegra spotkanie z mistrzem Niemiec BSC, zaś w niedzielę o godz. 12-ej w południe odbędzie się mecz między reprezentacjami Warszawy i Berlina.

Dyr Kannenberg kieruje meczem Łódź—Berlin.

W ostatnich dniach sprawa meczu Łódź — Berlin stała pod wielkim znakiem zapytania, ostatecznie jednak berlińczycy postanowili przyjechać do Polski nie chcąc narażać związku łódzkiego i warszawskiego na straty.

Jak się dowiadujemy na sedzię tingowego tego spotkania uproszony został dyr. Kannenberg.

PRZEBOJE TANECZNE W WYKONANIU CHÓRU ERYANA ZE LWOWA.

Rozgłosnia łódzka P. R. transmituje dziś, w środę, dnia 2 grudnia ze Lwowa dwie bardzo ciekawe audycje muzyczne.

Poprzez jej o godz. 20.00—20.15 felieton muzyczny dr. Józefa Kojfiera, znanego kompozytora i muzykologa, który poruszy ciekawy temat psychologiczny procesu przyswajania i przeżywania muzyki przez jej słuchacza oraz tworzenia nowych wartości uczuciowych i nastrojowych.

Tuż po odczycie usłyszymy ze Lwowa Chór Eryana (godz. 20—20.45) który przez pół godziny śpiewać będzie wszystkie tak dobrze znane radiosluchaczom przeboje tangowe, fox-trotowe i inne.

Drużyna audycja, transmitowana ze Lwowa w flagę dzisiejszego wieczora (godz. 21—21.10) będzie koncert kameralny, na który się złożą: śpiew solowy artysty opery p. Bendera (pełny, radiofoniczny bas), suita włoska E. Kronkego op. 186, w wykonaniu pp. Cervenki (harfa), Tówaremnickiego (flet) i Pszenyczki (wiofonczela) oraz duetu p. Kisielewskiej (piękny sopran) z p. Worchem (baryton).

PIERWSZY PODRÓŻNIK W POLSCE.

Jeśli szukać mamy egzotyzmów, to najłatwiej znaleźćbyśmy je mogli tu, u siebie, jak nam to już niedawno powie-

dział p. Witold Bunkiewicz w swych „Mazowieckich legendach“ (transmitowanych z Warszawy).

Taka daleka egzotyczna kraina wydałaby się nam może i Polska, gdybyśmy oglądali ją oczyma owego wędrowca Ibrahima ibn Jakóba, o którym wspomina p. Mieczysław Smolarski w odczycie swym p. t. „Pierwszy podróżnik w Polsce za czasów Mieszka“, nadany przez rozgłosnia łódzka ze studia odczytowego stacji warszawskiej dziś, w środę, dn. 2-go grudnia o godz. 17.10.

Kimże był ów Ibrahim ibn Jakób? Był żydem i pochodził z zapobiegliwej i pójnocnej Afryki lub z Hiszpanii, która wówczas wadał Maurów. Był zapewne kupcem, któremu powierzono misję poselską do cesarza Ottona I-go, Włosa roku 965 przebył morze Śródziemne i przez Alpy podążył do Pragi, stąd dotarł do stolicy cesarskiej Magdeburga, wreszcie przybył też, jak opowiadał, do państwa Mszka, czyli Mieszka, króla Polnocy do kraju „wielkiego między słowiańskimi“.

Kraj ów wydał się Ibrahimowi bogatym. Widział w nim obfitość chleba, mięsa, miodu i pastwisk. Władca jego pobierał podatki w niezwykłym nam dzisiaj mitkałach bizantyjskich i kosztem własnym utrzymywał i zbroił wielką ilość przedniejszych rycerzy...

Tyle mniej więcej dowiedzieliśmy się o Polsce za czasów Mieszka I-go z list maurytańskiego posła.

MUZYKA LEKKA.

Dziś, w środę, od godz. 17.35—18.50 usłyszymy z Warszawy w transmisji rozgłosnia łódzkiej P. R. koncert popularniowy, poświęcony muzyce lekkiej w wykonaniu orkiestry pod dyrekcją Józefa Ozimińskiego.

Na program koncertu składają się: Uwertura do operetki „Zemsta nietoperza“ — Jana Straussa, Marzenie po balu — Czibulki, Potpourri „Od Poncjusza do Pilata“ — Morena, Barkarola „W gondoli“ — Macura, Pochód gnomów — Blona, walc „Marzenie jesienne“ — Joyce'a czardasz z operetki „Zemsta nietoperza“ — Straussa, Romans — Rubinsteina, Potpourri „A.B.C.“ — Komzaka i Mazur „Ostap Bondarczuk“ — Lewandowskiego.

Młody, energiczny kupiec, krakowianin, z k. pitałem od

6—10.000 dolarów

które ewent. złoży jako kaucję, poszukuje zastępstwa ze składem komisowym na Kraków — poważnej fabryki towarów bawełnianych. — Zgłoszenia pod „10.000 dolarów“ do Biura ogłoszeń P. Statter, Kraków, Rynek 8.

UDOGODNIENIA W KOMUNIKACJI KOLEJOWEJ.

Mieszkańcy naszego miasta skarżyli się w ostatnich czasach na niedogodna komunikację z Warszawy. Celem usprawnienia tej komunikacji władze kolejowe przesunęły czas odejścia pociągu do Kozłuszek z godziny 7.05 rano na godzinę 5.50 rano tak że pociąg ten ma połączenie z Warszawy.

KOMISARZ K.K.O.

Jak już donosiliśmy, władze wojewódzkie rozwały zarząd i rade K.K.O. mianując Komisarzem byłego dyrektora tutejszego oddziału banku dla handlu przemysłu, p. Edwarda Krystjana Zachertha do czasu ukończenia się nowych władz K.K.O.

Wczoraj kasa została o powyższym powiadomiona reskryptem województwa i nowy komisarz obejmuje już dziś urzędowanie.

BEZROBOCIE.

Według danych P.U.P.P. liczba bezrobotnych wynosiła na dzień onegdajszy 2.507 osób, w tem 950 kobiet. W zestawieniu z tygodniem ubiegłym liczba bezrobotnych nie uległa zmianie.

PRZEJECHANIE.

Przy zbiegu ulic Spalskiej i Nowobrzejskiej przejechanie zostało przez Stanisława Zaborowskiego 12-letni Kazimierz Jankowski, uczeń szkoły powszechnej Nr. 10. Nieszczęśliwy chłopiec doznał złamania nogi. Niefortunnym woźnicą okazała się policja.

AFERA WEKSLOWA.

Od roku bracia Jakób i Fiszel Kozłowski prowadzili większy handel na terenie Końskich, gdzie znani byli jako zamożni i solidni kupcy. Ostatnio jednakże Kozłowski wypuścili w obieg fałszywych weksli na sumę 30 tysięcy złotych i zbiegli w niewiadomym kierunku. Policja wszczęła w tej sprawie energiczne dochodzenie.

KRADZIEŻ PRZEDZY.

Niewykryci dotychczas sprawcy stali się na teren fabryki M. B. Szansa z szopy skradli przedzy kamgarowej na sumę około 1 tysiąca złotych. Policja wszczęła dochodzenie w tej sprawie.

OTWARCIE TEATRU „BOMBA“.

Warszawski teatr „Bomba“ obawem przery swe podwoje. Mieści się on w odnowionym odrestaurowanym gmachu „Bregu Wieczoru“ przy ulicy Kołłątajowskiej. Jak nas informują, zespół artystyczny „Bomba“ składać się będzie z najlepszych sił warszawskich, cieszących się w stołecznych kręgach. „Bomba“ nie szczędzi żadnych kosztów, pragnąc wstępnym bojem zdobyć serca łódzkie. Jest więc rzeczą zupełnie zrozumiałą, że inauguracji sezonu w nowym teatrze, który powstaje w Warszawie, jakich Łódź do tej pory nigdy nie oglądała.

Polecamy:

Komplety detektorowe od zł. 22.—
Prądowy odbiornik REXETTE
z wbudowanym głośnikiem

dla odbioru stacji miejscowej.
Rewelacyjna cena zł. 180 z lampami.
Słyszny

REX-DOMO

4-o lampowy odbiornik prądowy (5-a prostownicza) cena z lampami zł. 590.
Głośnik elektrodynamiczny REX 4 zł. 270 kompletny.

Prosimy o odwiedzenie naszego salonu
Demonstracje nie obowiązują do kupna

Dogodne warunki spłaty.

RADJO-REICHER,
Piotrkowska 142, tel. 115-57.

Grudzień	Dzisiaj Bibianny P. M.
2	Jutro Franciszka Ksaw.
ŚRODA	
	Wschód słońca 7.21
	Zachód słońca 3.29
	Wschód księżyca 11.34
	Zachód księżyca 12.53
	Długość dnia 7.11
	Ubyło dnia 9.45

Mrozy w Polsce

trwać będą do końca grudnia

(i) Od kilku dni odczuwamy coraz większe obniżanie się temperatury. Mrozy przyszły nagle. W nocy z środy na czwartek rękę w termometrze spadła do 10 stopni poniżej zera. Od czwartku więc notujemy coraz większe i bardziej dotkliwe chłody. W dniu wczorajszym w Łodzi zanotowano o godz. 8 rano — 13 stopni C. Około południa temperatura podniosła się nieco ale przed wieczorem znów osiągnęła — 12 stopni.

Rozległy obszar wysokiego ciśnienia pokrywa obecnie całą Polskę. Stacje meteorologiczne donoszą o zbliżaniu się silnej fali zimna ze wschodu, a w związku z tem należy oczekiwać znacznych opadów śnieżnych już w najbliższych dniach.

Jak się zapowiadają pogody w miesiącu grudniu? W pierwszej dekadzie będzie ogółem dość pogodnie, przy dość silnych chłodach. Na początku i w końcu dekady zaobserwujemy wzrost zachmurzenia i skłonność do opadów. W końcu dekady nastąpią dość dotliwe już mrozy.

Druża dekada będzie miała charakter zmienny. Ogółem panować będą silne wiatry. Przelotne opady, przeważnie śnieg. W końcu dekady nastąpią również zadymki śnieżne. Do 17 grudnia temperatura będzie stopniowo się obniżała, a po tym czasie dopiero może nastąpić pewne ocieplenie, wskutek nadciągających niżów.

Około 21 grudnia spodziewać się należy bardzo silnych opadów śnieżnych, w połączeniu z zamiecią. Silne opady nastąpią również około 25 i 30 grudnia. Ogółem bardzo zimno i mroźno.

Likwidacja strajku

w przemyśle pończoszniczym

(i) W dniu wczorajszym, po jednodzielnym strajku, zlikwidowany został zatarg w przemyśle pończoszniczym w Łodzi. Przemysłowcy, nie chcąc dopuścić do przerwy w pracy w swych zakładach, zgodzili się uznać arbitrażową decyzję inspektoratu pracy i płacić robotnikom po zł. 2.40 za tuzin pończoch. — Równocześnie wszakże wszyscy robotnicy otrzymali dwutygodniowe wypowiedzenia, co jest widoczną oznaką, że konflikt stanie się znów aktualny za 2 tygodnie.

Chodzi mianowicie o to, że w orzeczeniu arbitrażowym inspektor pracy określił ważność tego orzeczenia do dnia 11 grudnia włącznie. Po tym terminie odbyć się miała ponowna konferencja, na której opracowane miały być nowe warunki umowy zbiorowej.

Przez dwa tygodnie obecnie robotnicy otrzymywać więc będą normalne stawki. Po przepracowaniu okresu dwutygodniowego i po wygaśnięciu ważności orzeczenia inspektora pracy, rozpoczyna się ponowne pertraktacje pomiędzy przemysłowcami a robotnikami. Należy zaznaczyć, że już obecnie, po przyjęciu warunków robotniczych, przemysłowcy zapowiedzieli, że po dniu 12 grudnia obniżą płace.

Pulowery artystyczne

Przyjmują do roboty pulowery, na drutach ręcznych. Fasony wiedeńskie.

LILI HIRSZMAN,
Kilińskiego 14, II piętro

Polska przeliczy swoich obywateli i dowie się, kim są, czem się zajmują i jak żyją. Przygotowania do spisu są już ukończone.

(s) W dniu wczorajszym skończyły się wreszcie kursy instrukcyjne dla komisarzy spisowych. Wszyscy oni otrzymali już dokładne informacje o sposobie przeprowadzenia spisu, otrzymali wykaz domów, leżących w ich okręgach i obecnie, do dnia 9 grudnia, będą tylko przygotowawali się do spełnienia swego zadania. Najważniejszą dla komisarzy spisowych rzeczą jest obecnie zapoznać się bodaj pobieżnie ze stanem mieszkań i rodzin w domach, znajdujących się w ich okręgach, by móc zawczasu stwierdzić, którzy z mieszkańców będą mogli sami wypełnić formularze spisowe.

To samospisywanie się ludności będzie bardzo wielkim udogodnieniem w pracy komisarzy spisowych. Ci mieszkańcy, którzy będą umieli sami wypełnić formularze, otrzymają je już 7 grudnia, w nadchodzący poniedziałek i w ciągu dnia wtorkowego, w którym przypada święto będą mogli dokładnie przestudjować wszystkie rubryki i wypełnić je, a w środę rano zgłosi się do nich po odbiór wypełnionych formularzy komisarzy spisowych.

Ponieważ spis potrwa najprawdopodobniej nie jeden, lecz trzy dni, urząd wojewódzki w Łodzi wydał już zarządzenie, odwołujące wszystkie targi i jarmarki na obszarze województwa w dn. 9, 10 i 11 b. m.

W budynkach wojskowych spis prze prowadzą, w porozumieniu z naczelnym komisarzem spisowym, p.p. pułk. Habering oraz kapit. Łęgowski. W gmachach konsulatów państw obcych spisu dokonają specjalny komisarz, pod osobistym nadzorem naczelnego komisarza.

Zwracaliśmy już kilkakrotnie uwagę, jak wielkie znaczenie posiada obecny spis i wiele starań dokładają wszystkie powołane czynniki, by wypadł on jaknajbardziej udanie. Pierwszy bowiem spis ludności, dokonany przed 10 laty, nie mógł jeszcze stać się odzwierciedleniem rezultatów pokojowej pracy społeczeństwa.

Przedewszystkiem spis określi dokładnie liczbę ludności w państwie.

Obecnie możemy przypuszczać, że Polska ma 31 do 32 milionów mieszkańców. Są to jednak tylko hipotezy. Spis obecny ustali już zupełnie dokładnie tę liczbę, jak również dostarczy mnóstwa da-

PSA.

nych, określających liczbę ludności poszczególnych województw i powiatów, gmin, miast, miasteczek i wsi.

Dla celów administracji ogólnej, dla wielkich poczynań społecznych i badań geograficznych i statystycznych, informacje te posiadać będą nieocenioną wprost wartość. Wreszcie w niezmiernie bogatym materiale dostarczonym przez spis znajdzie wyjaśnienie wiele zagadnień wyznaniowych i narodowościowych.

Wiemy ogólnikowo, jak wielkie zmiany musiały nastąpić w tej dziedzinie, wystarczy na dowód tego wspomnieć o masowej emigracji z województw zachodnich i powrocie półmilionowej rzeszy repatriantów z Rosji sowieckiej.

Przez zbadanie wielkości kryzysu mieszkaniowego spis umożliwi przeprowadzenie

racjonalnej kampanji budowlanej w najbliższych latach.

Wiele danych zainteresuje wreszcie socjologów, statystyków, geografów, etnografów i polityków, a przedewszystkiem ekonomistów.

Obraz ten będzie zarówno dokładny jak i aktualny. Dotąd, z braku źródłowych danych nie mógł być szerszy ogół społeczeństwa poznany.

Odznaka honorowa

dla komisarzy spisowych

Sąd konkursowy, w skład którego weszli pp.: prof. Skoczylas, prof. Czajkowski, generalny komisarz spisowy dr. Buławski, jego zastępca Heinrich, inż. Aumüller oraz radca Woydno rozpatrzył projekty odznaki honorowej „Za ofiarną pracę”, przeznaczonej dla osób, które wezmą udział w akcji drugiego powszechnego spisu ludności w charakterze komisarzy spisowych.

Po rozpatrzeniu nadesłanych prac, sąd konkursowy przyznał pierwszą nagrodę p. Stanisławowi Refecie (godło „Praca”), dwie drugie nagrody prof. Edmundowi Bartłomiejczykowi („Snop”) i profesorowi Wojciechowi Jastrzębskiemu („N”).

Urzędowe bilety autobusowe

obowiązują już w całym kraju.

Z dniem 1 grudnia na terenie całego kraju obowiązują już urzędowe bilety autobusowe, wprowadzone przez ministerstwo robót publicznych.

W dniu 15 listopada bilety te wprowadzone zostały na terenie województw poznańskiego, lubelskiego i pomorskiego, w dniu 22 — w województwie warszawskim, w dniu 28 w województwie łódzkim, z dniem 1 grudnia zaś — na terenie pozostałych województw.

W ostatnich dniach z ogólnej liczby 3.700 autobusów międzymiastowych, kursujących na terenie całego kraju, komunikację utrzymuje jedynie niespełna dwa tysiące wozów.

Likwidacja 5-ciu województw

Uchwała komisji do usprawnienia administracji państwowej

(i) Od pewnego czasu dochodziły nas alarmujące wieści o projekcie skasowania województwa łódzkiego. Komisja do usprawnienia administracji państwowej zastanawiała się nad możliwością zniesienia kilku województw i rozparcelowania ich pomiędzy pozostałe województwa, co spowodowałoby znaczne zmniejszenie aparatu urzędniczego. Między innymi, brano również w rachubę Łódź.

Oczywiście nie oznaczało to bynajmniej, by Łódź zdegradowana została do roli jakiegoś miasta powiatowego. — Chodziło o to, aby w Łodzi utworzyć na wzór Warszawy — województwo grodzkie, a cały okręg łódzki miałby być włączony do innych województw.

Alarmujące te wieści spowodowały, iż z jednej strony sfery gospodarcze naszego miasta, a z drugiej władze administracyjne podjęły energiczne starania w Warszawie, aby projekt ten obalić. I tylko tym staraniom, podjętym we właściwym czasie, zawdzięczać należy, że Łódź pozostanie miastem wojewódzkim.

Jak się dowiadujemy, komisja dla usprawnienia administracji państwowej w ubiegłym miesiącu ukończyła definitywnie swe prace. Wnioski komisji przedłożone już zostały radzie ministrów do

zaakceptowania i do zrealizowania. I w wyniku tych ostatecznych prac przewidziano likwidację 5 urzędów wojewódzkich, z pozostawieniem bez żadnych zmian, województwa łódzkiego.

Warto przy okazji przytoczyć najważniejsze zmiany, jakie zająć mają, na mocy uchwały komisji. Z 17 województw ulegnie likwidacji i parcelacji 5, a mianowicie białostockie, kieleckie, nowogrodzkie, stanisławowskie i tarnopolskie. Likwidacja tych województw spowoduje równoczesną likwidację 5 urzędów wojewódzkich, 3 izb skarbowych i 5 okręgowych komisji ziemskich, co przyniesie kolosalne oszczędności budżetowe. Jeden z członków komisji, senator Roman, wypowiedział się również za zniesieniem województwa wołyńskiego, uważając, że należy przyłączyć je do województwa lubelskiego, ale wniosek ten nie zyskał aprobaty i w następstwie został przez wnioskodawcę wycofany.

O ile rząd zatwierdzi te zmiany, komisja zbierze się ponownie, tym razem jednak dla opracowania projektu nowego podziału na gminy i powiaty. Nastąpi komasacja szeregu gmin i powiatów, co również da kolosalne oszczędności budżetowe.

Wiec bezrobotnych inteligentów

odbędzie się dziś w kinie Oświatowym

(i) Jak już donosiliśmy, w dniu dzisiejszym, o godz. 10 rano, w sali miejskiego kina oświatowego przy Wodnym Rynku, odbędzie się wielki wiec wszystkich bezrobotnych pracowników umysłowych w Łodzi.

Jak nas informują, początkowo bezrobotni pracownicy umysłowi zamierzali zwrócić się do ministerstwa pracy, z prośbą o przedłużenie okresu wypłaty zasiłków bezrobotnym inteligentom z 9 na 15 miesięcy. Jednakże po zasięgnięciu dokładnych danych w łódzkim inspektoracie Z.U.P.P.U doszli oni do przekonania, że w danej chwili jest to nie-

możliwe. Bezrobocie wśród inteligencji jest bowiem tak wielkie, że istnieje obawa, czy Z. U. P. U. będzie mógł wypłacać regularnie wszystkie zasiłki, w razie przedłużenia się kryzysu. Gdyby okres zasiłkowy został przedłużony, katastrofa nastąpiłaby już w najbliższym czasie.

Z tego względu bezrobotni postanowili domagać się innej pomocy i na dzisiejszym wiecu uchwalą tekst memoriału, który wręczyć będzie przez specjalną delegację p. wojewodzie Jaszczołtowi i p. ministrowi pracy dr. Hubickiemu w Warszawie.

OBOWIĄZKIEM KAŻDEGO OBYWATELA JEST WZIĄĆ UDZIAŁ W AKCJI PRZECIWGRUZIŁKZEJ KUP NALEPKĘ PRZECIWGRUZIŁCZA!!!

KAWA „MONADA”

uznana za najlepszą co 15 minut świeżo palona oraz herbata i kakao

2 Przejazd 2

Zbrodnia młodego biuralisty.

Opętany przez demona hazardu, ścigany przez wierzycieli—dokonał napadu bandyckiego na kasjerkę.

Szlam został skazany na 6 lat ciężkiego więzienia.

(das) Wczoraj odbył się proces młodego biuralisty, Jakuba Szlama, oskarżonego o napad bandycki. Sala sądu okręgowego od samego rana szczelnie zapelniona publicznością. Ci, dla których było już miejsca, wystawali przez sześć godzin na korytarzach, czekając na przebiegu procesu.

Około godziny 11-ej rano przed gmachem sądu zatrzymała się karetka więźniarska. Wyprowadzono z niej Szlama. Był to szczupły blondyn, średniego wzrostu o dość inteligentnych rysach twarzy. Gdy go wprowadzają na salę sądową, nie spogląda na publiczność. Siada przy stole i ukrywa twarz w dłoniach. Kilka minut później wchodzi na salę komplet sędziowski — przewodniczący w czepce Illnicz i sędziowie Halański, Balicki oraz prokurator Chawłowski. Ławę obrońców zajmuje adw. Lil-

Przewodniczący zamyka Szlama o oskarżeniu. Oskarżony odpowiada cicho i niepewnym głosem. Ma 24 lata, ukończył siedem klas gimnazjum, mieszka w ul. Szkolnej 16. Sąd skazał go od 1 i pół roku, karany sądownie nigdy nie był.

Oskarżenia, odczytany przez prokuratora sądu, zawierał wszelkie okoliczności napadu, znane już z wiadomości prasowych. Odczytaniu aktu oskarżenia przewodniczący zwraca się do Szlama, pytając, czy przyznaje się do winy. Oskarżony podnosi się szybko z ławy i odpowiada:

Tak. Chciałbym jednak wszystko wytłumaczyć.

Szlam początkowo mówi cicho i trzęsliwym głosem. Później jednak staje się coraz pewniejszy siebie i śmiało opowiada o swych przeżyciach.

Szlam opowiada.

Ojciec mój pracował w firmie Lieberman przez 12 lat — mówi. — Gdy ojciec już niezdolny do pracy, ustąpił z pracy. W tej firmie objąłem posadzkę. Pracowałem 1 i pół roku i otrzymałem 40 złotych tygodniowo. Oddałem całą moją pensję rodzicom, bo rodzice nie mieliśmy już żadnych innych dochodów od czasu gdy ojciec stracił pracę. Te 40 złotych tygodniowo nie wystarczyły. Matka moja poszorowała podłogi, a gdy ją prosiły, by przyjechała do pomocy jakąś ręczną, mówiła, że nie ma na to czasu. Nie mogłem się temu spokojnie przyglądać. Szukałem jakiegoś dodatkowego zajęcia, ale nie mogłem znaleźć. Począłem więc pożyczać pieniądze od znajomych i wszystko oddawałem rodzicom. Długi musiałem zwracać, nie wiedząc od jednego znajomego i od drugiego. W ten sposób ciągnąłem kłopoty pieniężne i długi ciągle się zwiększały.

W pewnego dnia udało mi się pożyczyc 750 złotych od pana Redlicza. Wiedziałem, że jeśli jej nie zwrócę, to ta nieszczęśliwa, idealnie dobra kobieta, może popełnić samobójstwo.

To nie były jej pieniądze. Inkasowała dla swego szwagra, który mieszkał w Warszawie. Gdyby mu nie zwróciła tych pieniędzy, straciłaby źródło utrzymania.

Nie wiedziałem, co mam robić. W dniu 3 października znów udałem się do Banku Polskiego. Miałem jeszcze przy sobie tę butelkę i nie wiedziałem nawet, że w niej się znajduje jakiś grzyzący płyn.

Ucieczka i aresztowanie.

W banku znów spotkałem Weinbergerównę. Widziałem, że podjęła pieniądze. Udałem się za nią. Na schodach domu przy ulicy Piłsudskiego 76 uderzyłem ją butelką w głowę. Gdy krzyknęła, uciekłem, nie zabierając teczek z pieniędzmi.

się udałem do p. Redlicza. Powiedział mi, że pieniądze są mi potrzebne na zakup towaru. Dał mi 1,350 złotych, z czego pewną sumę przeznaczyłem na zwrot niektórych długów, a z resztą wyjechałem do Sopotu i znów wszystko przegrałem.

Byłem w rozpacz. Nie umiałem już logicznie myśleć. Trzeba było zwrócić pieniądze Redliczowi i innym wierzycielom. Od szefa pożyczyłem 300 złotych, u pewnej znajomej 400 złotych, u sąsiadki 500 złotych, ale to wszystko nie wystarczyło. Pojechałem znów do Sopotu.

Myślałem, że za trzecim razem już wygram. Wróciłem jednak znów bez grosza, złamany na ciele i duchu. Nie miałem już żadnego wyjścia. Sytuacja moja pogarszała się z dnia na dzień. Gdy rozmawiałem z kolegami, żaliłem się przed nimi, że

tylu ludzi ma dużo pieniędzy a ja nie mam.

Odpowiadali mi żartem: „Włóż o co chodzi? Napadnij na kogoś z nich i za bierz mu!”.

Myśl o napadzie nie dawała mi spokoju. Wierzyciele stawali się coraz bardziej niecierpliwi. Straciłem cierpliwość i nie chciałem dłużej czekać na pieniądze.

Butelka jako narzędzie.

Pewnego dnia, wychodząc z domu, zabrałem ze sobą zakorkowaną butelkę. Wziąłem ją na wszelki wypadek, choć nie myślałem jeszcze poważnie o napadzie. Poszedłem do Banku Polskiego. Obserwowałem ludzi, którzy podejmowali pieniądze i zazdrościłem im. W pewnej chwili zauważyłem pannę Weinbergerównę, kasjerkę firmy „Mazo i Lempert”. Widziałem, że podjęła większą sumę pieniędzy. Udałem się za nią. Na schodach domu przy ul. Piłsudskiego 76, gdzie mieści się firma „Mazo i Lempert” podszedłem do niej i nie wiem dlaczego spytałem ją, gdzie mieszka Mazur.

Nim mi zdążyła odpowiedzieć, uciekłem. Nie wiedziałem zupełnie, co się ze mną dzieje. Wróciłem do Banku Polskiego, kreśliłem się tam przez pewien czas, a potem poszedłem do banku na ulicę Moniuszki. Wiedziałem, że tam często przechodzi krewny mego szefa, bardzo bogaty człowiek, który ma tam duże konto i safes. Wyglądałem pewno bardzo podejrzanie, bo podszedł do mnie wywiadowca policji, który mnie wylegitymował.

Nazajutrz wezwano mnie do wydziału śledczego. Pytano mnie, po co się kręcę po bankach. Odpowiedziałem, że szukam pewnego znajomego. Wypuścili mnie.

— Minelo już kilka dni. Zbliżał się termin zwrotu 500 złotych, które pożyczylem u mojej sąsiadki p. Blaszkowskiej. Wiedziałem, że jeśli jej nie zwrócę, to ta nieszczęśliwa, idealnie dobra kobieta, może popełnić samobójstwo.

To nie były jej pieniądze. Inkasowała dla swego szwagra, który mieszkał w Warszawie. Gdyby mu nie zwróciła tych pieniędzy, straciłaby źródło utrzymania.

Nie wiedziałem, co mam robić. W dniu 3 października znów udałem się do Banku Polskiego. Miałem jeszcze przy sobie tę butelkę i nie wiedziałem nawet, że w niej się znajduje jakiś grzyzący płyn.

Pobiegłem ulicą Piłsudskiego na Cegielnianą, następnie na Piramowicza, Narutowicza, Skwerową i znów wróciłem na Cegielnianą. Przez cały czas biegłem za mną jakiś chłopiec, później przyłączył się do niego jeszcze jakiś. Dogonili mnie na Placu Dąbrowskiego. Po wiedziałem im, że

zemdlałem się na kobiecie przez którą straciłem posadę.

To musi kosztować pół butelki wódki— odpowiedział mi jeden z nich. Poszliśmy na Magistracką. Nie miałem pieniędzy przy sobie. Nie mogłem ich poczęstować wódką. Wyjąłem z kieszeni chusteczkę i otarłem sobie pot z czoła.

Do chustki była przywiązana gumka. Robiłem zawsze takie znaki, by nie zapomnieć, że mam coś do załatwienia. Tego dnia miałem kupić bilet w Wągons Lits dla szefa i podjąć pieniądze dla niego na ulicy Śródmiejskiej.

Przy rogu Piotrkowskiej i Cegielniańskiej chłopcy oddali mnie w ręce policji. Szlam siada na ławie. Jest bardzo zmęczony i z trudnością panuje nad sobą.

Następnie sąd przystępuje do badania świadków. Gdy wchodzi na salę ojciec Szlama, oskarżony nagle

wybucha głośnym płaczem.

Przewodniczący wzywa do stołu siędziowskiego biegłego dr. Rembelińskiego, któremu wręcza butelkę. Dr. Rembeliński stwierdza, że w butelce znajduje się kwas solny i że gdyby butelka pękła, panna Weinbergerówna mogłaby doznać ciężkich uszkodzeń cieleśnych.

Z kolei zeznają świadkowie.

Zeznania świadków.

Pierwsza wchodzi na salę Weinbergerówna. Opowiada, w jakich okolicznościach została napadnięta. Szlam nie poznaje. Pamięta tylko, że mężczyzna, który na nią napadł, nosił jasne palto i jasny kapelusz. Po napadzie odbyła pewną kurację. Obecnie jest zupełnie zdrowa.

Przewodniczący: Czy oskarżony chciał świadkowi wyrwać teczkę?

Świadek: Tak. Chciał mi ją wyrwać, ale mu nie dałem.

Prokurator: Jaka sumę pani podjęła w banku?

Świadek: 7 tysięcy złotych.

Prokurator: Czy przed napadem jakiś osobnik zwracał się do pani na schodach z jakimś zapytaniem?

Świadek: Tak. Pytał o jakiegoś Mazura.

Sąd przystępuje do badania następnego świadka. Jest nim 16-letni Leon Was, który oddał Szlama w ręce policji.

Opowiada on, że usłyszał krzyki przed domem przy ulicy Piłsudskiego Nr. 76 i puścił się w pogoń za Szlamem. Gdy go dogonił, Szlam mu powiedział, że zemdlał się na dziewczynie, przez którą stracił posadę. Obiecował mu 2 złote, żeby go nie oddawał w ręce policji. Potem proponował wódkę. Na ulicy Piotrkowskiej Was oddał go w ręce policji.

Dalej zeznaje wywiadowca policji, który w dniu 26 września przytrzymał Szlama w banku przy ulicy Moniuszki. Opowiada on o przesłuchaniu Szlama w więzieniu śledczym.

Przewodniczący: Jak się oskarżony tłumaczył?

Świadek: Mówił, że syn szefa jest mu winien pieniądze, więc go szukał w banku.

Następny świadek, st. przodownik Paluszek, prowadził dochodzenie po aresztowaniu Szlama za napad bandycki. Mówi on, że o Szlamie bardzo dobrze się wyrażali jego szefowie i znajomi. Zdaniem ich oskarżony był bardzo spokojny i zrównoważony i żaden z nich nie chciał wprost wierzyć, że Szlam był sprawcą napadu.

Prokurator: Jak świadek przypuszcza, do czego mogła służyć gumka na chusteczce do nosa oskarżonego?

Świadek: Zdarza się, że bandyci przyczepiają gumkę do chustki, którą zasłaniają sobie twarz. Jest to rodzaj maski. Gumka przytrzymuje chustkę, by nie spadła.

Świadek Liberman, właściciel firmy, w której Szlam pracował, wyraża się o oskarżonym bardzo pochlebnie. Mówi, że był sumiennym pracownikiem i nigdy nie miał mu nic do zarzucenia. Swe go czasu pożyczył od niego 300 złotych, których mu nie zwrócił.

Ojciec Szlama.

Stary Szlam z trudnością panuje nad sobą i drżącym głosem opowiada o całej sprawie. W firmie Liberman pracował 12 lat, a następnie wystąpił tam o posadę dla syna. Syn jego zarabiał tylko 40 złotych tygodniowo. Nie mogło to starczyć na utrzymanie domu. Syn oddawał w domu całą swą pensję i nawet pożyczał pieniądze na pokrycie wydatków domowych. Krytycznego dnia syn wyszedł z domu, mówiąc, że ma do załatwienia jakąś sprawę i wróci za kilka godzin. Nie wrócił już.

Obrońca: Czy w rodzinie pańskiej ktoś cierpiał na umysłową chorobę?

Świadek: Tak, siostra matki zmarła w zakładzie dla umysłowo-chorych. Prócz tego było jeszcze kilka wypadków. Miałem czworo dzieci. Troje mi umarło i przy życiu pozostał tylko Jakub.

Przez cały czas, Szlam składa zeznania, oskarżony zalewa się łzami.

Następuje półgodzinna przerwa. Przed wznowieniem obrad sądowych, stary Szlam zwraca się do prokuratora, pytając go, czy może dać synowi chusteczkę, gdyż on ciągle płacze.

Prokurator zezwala. Stary zbliża się do ławy oskarżonych. Syn jego wydaje okrzyk bólu.

Oskarżenie i obrona.

W chwilę później prokurator Chawłowski rozpoczyna swe przemówienie. Analizując okoliczności i przyczyny napadu, stwierdza, że Szlam prawdopodobnie nie zarabiał zbyt wiele, lecz mógł ze swej pensji utrzymać rodziców. Prokurator uważa, że Szlam dokonał napadu z premedytacją i przygotowywał się do niego przez pewien okres. Świadczył o tem przedewszystkiem fakt, że kręcił się po bankach i został nawet przytrzymany przez wywiadowcę wydziału śledczego. Zabrał on zresztą ze sobą butelkę, którą przygotował dla swej ofiary. Omawiając dalej sprawę wyjazdu oskarżonego do Sopotu, prokurator domaga się dla niego surowego wymiaru kary.

Z kolei zabiera głos obrońca, adwokat Lilker, który w dłuższym przemówieniu dokładnie charakteryzuje oskarżonego. Mówi on, że Szlam nie można nawet posądzać o premedytację, gdyż gdyby istotnie planował napad, to by nie zabrał się do tego tak dziecinnie. Dalej obrońca twierdzi, że butelkę, w myśl kodeksu karnego, nie można uważać za narzędzie zbrodni. W konkluzji adwokat Lilker powołuje się na dobrą opinię, jaką cieszył się oskarżony prosi o łagodny wymiar kary.

Wyrok.

Sąd udaje się na naradę. Po godzinie przewodniczący ogłasza wyrok, mocą którego Szlam został skazany na sześć lat ciężkiego więzienia z pozbawieniem praw. W motywach wyroku zostało zaznaczone, że sąd wzięł pod uwagę okoliczności łagodzące, jak przyznanie się do winy i nienaganna przeszłość.

Matt-Creme
chroni i upiększa,
"4711" Gold Cream
pielegnuje i konserwuje.
Matt-Creme wyborny produkt "4711", jest kremem piękności, używanym podczas dnia. Szybko przenika w pory, nie tłuszczy i chroni przed szkodliwymi wpływami zmian atmosferycznych.

Nadaje skórze jasną, przejrzystość, służy jako znakomity podkład pod puder, wówczas Gold-Cream stosowany jest do rannego i wieczornego masażu skóry. Dzięki zawartości tłuszczu wysokiej jakości, orzeźwiają i wzmacniają tkankę skóry. Przy kupie należy baczyć na znak "4711" oraz na Niebiesko-Złotą Etykieta.

Matt-Creme
Wyborny "4711" Produkt

Wytwarzany całkowicie w Dziedzicach (Śląsk Cieszyński).

7 godzin dziennie

winiem pracować urzędnik

Jak się dowiadujemy ministerstwo pracy i opieki społecznej przygotowuje projekt nowej ustawy o czasie pracy pracowników umysłowych.

Projekt ten w artykule pierwszym przewiduje czas pracy pracownika umysłowego, zatrudnionego w bankach, jakoteż w biurach, kasach oszczędności, zakładach i instytucjach ubezpieczeniowych niezwiązanych bezpośrednio z zakładami wytwórczymi lub handlowymi może wynosić — bez wliczania przerw odpoczynkowych — 7 godzin na dobę, a w sobotę 5 godzin oraz nie może przekraczać 40 godzin na tydzień.

Projekt ten przesłany został łódzkiej radzie okręgowej centralnej organizacji pracowników umysłowych dla wyrażenia opinii.

DO PP. WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI M. ŁODZI.

Komitet Właścicieli Nieruchomości niesienia pomocy bezrobotnym zwraca się niniejszem do ogółu właścicieli nieruchomości względnie administratorów, aby listy ofiar na rzecz bezrobotnych wraz z zebranymi kwotami złożyli w jak najszybszym czasie w poszczególnych stowarzyszeniach właścicieli nieruchomości, lub na ręce inkasentów, zaopatrzonych w specjalne upoważnienia do odbioru zebranych sum.

Wobec tego, że przetrzymywanie list utrudnia Komitetowi dalszą pracę, zwracamy się z gorącym apelem do wszystkich, których wezwanie niniejsze dotyczy, o przyspieszenie zbiórki i jak najrychlejsze zwrócenie listy.

Komitet Właścicieli Nieruchomości Niesienia Pomocy Bezrobotnym.

Przewodniczący: (—) J. Pogonowski
Sekretarz: (—) O. Friese.

Nieście pomoc najbiedniejszym

Śląskie Ręczne Dywany
o stałej wartości w najprzedniejszych gatunkach. Dywany mechaniczne po cenach fabrycznych.
B. i A. RAPPEPORT
PIOTRKOWSKA 15.

Dni przeciwigruźlicze.

Z dniem wczorajszym we wszystkich aptekach, instytucjach państwowych, samorządnych, stowarzyszeniach i organizacjach społecznych rozpoczęła się sprzedaż 10-groszowych przeciwigruźliczych.

Na pierwszy apel wojewódzkiego komitetu przeciwigruźliczych nabyły nalepki: firma Omer za zł 175, Bank Polski za zł 100, Wąskotorowe Elektryczne Tramwaje Łódzkie za zł 110, Kolej Elektryczna Łódzka za zł 50, firma „Scheibler i Grohman” za zł 50, „Woblole” za zł 55, firma Eisenbraun za zł 50.

Porządem wszystkie składy apteczne w Łodzi nabyły nalepki na okna.

W dniu 1 b. m. w sali konferencyjnej wydz. publ. odbyło się pod przewodnictwem Starosty łódzkiego plenarne posiedzenie komitetu przeciwigruźliczego, na którym zobowiązano wszystkich członków komitetu wykonawczego do udziału w pracach poszczególnych sekcji oraz propagandę walki z gruźlicą i sprzedaży nalepek.

Z dniem 6 grudnia r. b. sekcja odczytowa rozpoczęła cykl odczytów propagandowych na temat walki z gruźlicą.

W składem wydziału zdrow. publ. magistratu Łodzi wydana została publikacja dr. Aleksandra Margoleja p. t. „Gruźlica w Łodzi”. Część z niej oddana została wojewódzkiemu komitetowi przeciwigruźliczych.

METODA BERLITZA.

Od lat 7-miu istnieje w Łodzi obecnie w nowym lokalu przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 86 szkoła języków obcych, centrala której znajduje się w Londynie.

Głównym zadaniem szkoły jest nauczanie uczniów w krótkim czasie prawidłowo mówić i pisać po angielsku, francusku, niemiecku, włosku i t. p., przy czym profesorowie są cudzoziemcami i specjalnie w tym kierunku wyszkoleni pedagogicy.

Dla studentów i kupców wyjeżdżających zagranicę krótkie studjum w szkole przedstawia nieocenioną wartość.

Zapisy na rozpoczynające się nowe kursy jak również na rozpoczynający się w tym tygodniu specjalny kurs angielskiej, francuskiej i niemieckiej korespondencji handlowej, przyjmują się codziennie od godz. 17 do 1.30; od 5 do 8-ej wieczorem — tylko Piotrkowska Nr. 86. Próbné lekcje bezpłatnie.

DUŻY KAWALEK MYDŁA TOALETOWEGO ZA 65 GROSZY.

Czas, w których doskonale mydło toaletowe było niedostępne dla szerokiej rzeszy, minęły już bezpowrotnie. Dziś każdy może tanio kupić dobre mydło toaletowe „Schicht-Universal”. To nowe, doskonale mydło, wyrób znanej fabryki Schicht - Lever S. A. odznacza się pierwszorzędą jakością oraz niską ceną. Ci, którzy je wypróbowali, wyrażają się o nim z pełnym uznaniem.

O PRZESUNIĘCIU TERMINU PŁATNOŚCI IV ZALICZKI NA PODATEK OBROTOWY.

W dniu 15 stycznia przypada termin płatności IV zaliczki na podatek przemysłowy od obrotu. Termin ten jest uciążliwy, gdyż zbiega się z obowiązkiem wykupienia w końcu grudnia świadectw przemysłowych. Okoliczność ta tem więcej utrudnia uiszczenie IV-ej zaliczki na podatek przemysłowy od obrotu, że wykupienie świadectwa przemysłowego jest przedwstępnym warunkiem prowadzenia przedsiębiorstwa, a termin uiszczenia opłaty za świadectwa nie jest przez władze skarbu odraczany lub rozkładany na raty.

W związku z tem, Izba przemysłowo-handlowa warszawska zwróciła się do ministra skarbu o prośbę o przesunięcie terminu płatności IV zaliczki do 15-go lutego 1932 roku.

Śląskie Ręczne Dywany
o stałej wartości w najprzedniejszych gatunkach. Dywany mechaniczne po cenach fabrycznych.
B. i A. RAPPEPORT
PIOTRKOWSKA 15.

Przeć ze starością!

Każda pani może zachować młodociany wygląd, o ile będzie stale pielegnowała cerę kremem Mouson, cieszącym się sławą światową.

Krem Mouson zawiera 21 wysokowartościowych składników, którym zawdzięcza moc swego działania.

Dzięki specjalnym przemianom chemicznym i od wielu lat wyrobowanemu sposobowi mieszania składników, krem Mouson wznął swą niezwykłą delikatność. Tej swej wprost jedwabistej delikatności zawdzięcza zdolność docierania do najgłębszych komórek skóry.

Sweje własności wygładzania, leczenia i odżywiania skóry dowiódł krem Mouson wiele milionów razy; odczuwa się to już po kilku godzinach, a nawet po kilku minutach.

CREME MOUSON
Na noc oraz dla oczyszczenia skóry - COLD CREAM MOUSON

LAKIERNIK Samechód z karoserją

poszukuje poszukuje zamknięty ewent. osobowy kryty, na miesiąc dający się do rozwożenia białiny. lakiernictwa poszukuje się w celu kupna lub najmu wraz z soferem. Zgłoszenia: do Pralni Parowej „Alfa”, ul. 28 pałku Strzelców Kanilowskich 41, tel. 173 75.

Nr. E. 1098/31 r. **OGŁOSZENIE.**
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru IX, mający swą kancelarię w Łodzi, przy ul. Cegielnianej Nr. 69, na zasadzie art. 1030 U. P. C. podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 9 grudnia 1931 r. od godz. 10 rano, w domu Nr. 9 przy ulicy Matejki w firmie „Setam”, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, a mianowicie: 8 maszyn do heklowania i 5 maszyn pończosznich, oszacowanych na zł. 5.000.—
Spis rzeczy i ich szacunek można obejrzeć w dniu licytacji. W myśl art. 1070 U. P. C. wspomniane ruchomości mogą być sprzedane za sumę niższą od ceny szacunkowej.
Łódź, dnia 30 listopada 1931 r.
Komornik: E. KOROCZYCKI.

Nr. E. 1115/31 r. **OGŁOSZENIE.**
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru IX, mający swą kancelarię w Łodzi, przy ul. Cegielnianej Nr. 69, na zasadzie art. 1030 U. P. C. podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 21 grudnia 1931 r. od godz. 10 rano, w domu Nr. 9 przy ulicy Matejki w firmie „Setam”, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, a mianowicie: 20 tuzinów pończoch jedwabnych, oszacowanych na zł. 600.—
Spis rzeczy i ich szacunek można obejrzeć w dniu licytacji.
Łódź, dnia 30 listopada 1931 r.
Komornik: E. KOROCZYCKI.

Do akt Nr. 2432/31 r. **OGŁOSZENIE.**
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, TOMASZ CHORZEWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienki-wicza 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że o dniu 11 grudnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 17, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy Gabriel Rubin i Józef Sumerej i składających się z 237 sztuk zefiru koszulowego oszacowanych na sumę zł. 3800.—
Łódź, dnia 16 listopada 1931 r.
Komornik: T. CHORZEWSKI

LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW I GABINET DENTYSTYCZNY PRZY GÓRNYM RYNKU
Piotrkowska 294, tel. 122-89.
(przy przystanku tramw. pabianickich)
Czynna od 10-ej rano do 7-ej wiecz. w niedziele i święta do 2-ej po poł.
Wszystkie specjalności i dentystyka. Kaple świetlne, lampa kwarcowa, elektryzacja, Roentgen, szczepienia, analizy (mocz, krew, płwocin, wydzielin itd.). Operacje, opatrunki, leczenie żyłaków zastrzykami. Wizyty na miasto.
Porada 4 złote.
Porada dentystyczna oraz wenerologiczna dla chorób skórnych i wenerycznych porada 3 złote.

DOKTOR H. Wołkowyski Cegielniana No 4,
telefon 216-90.
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.
Leczenie lampą kwarcową, Elektroterapia.
Przyjmuje od godz. 8-2 i od 5-9, w niedziele i święta od g. 9-1. Dla pań oddzielna poczekalnia.

Dr. E. GUTMAN
choroby dzieci
przeprowadził się na
Gdańską 26, tel. 173-00.
Przyjmuje 11-12 i 4-6.

Dr. med. Niewiażski
Andrzeja 5, tel. 159-40.
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczołciowych. Elektroterapia, diatermia.
Przyjmuje od godz. 8-11 i od 5-9, w niedziele i święta od 9-1. Dla pań oddzielna poczekalnia.

Do akt Nr. E. 1686/31 r. **OGŁOSZENIE.**
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, STANISŁAW STOPCZYŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy 1° Listopada Nr. 51, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 18 grudnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy Limanowskiego 59, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Artura Hablitz i składających się z: wódki, wina i spirytusu, oszacowanych na sumę zł. 447.—
Łódź, dnia 18 listopada 1931 r.
Komornik: S. STOPCZYŃSKI.

PIECE
przenośne szamotów i kucharki
Zakłady Cegielniane
Znicz
SPRZEDAŻ
Wolna 12/14, tel. 107-22
B. Jankowski, Piotrkowska 91, tel. 107-64.
„Hidraulika”, Al. Kościuszki 39, tel. 153-68.
W. Cielecki, Piotrkowska 68, tel. 163-73

Doktor Praport
ginekolog-urolog
choroby kobiece i dróg moczowych
Gdańska 77-a
tel. 208-95
Przyjmuje od godz. 6-8 wiecz.

Pończochy jedwabne
i inne,
przyjmuje do reweracji,
ul. 6-go Sierpnia 20, III piętro,
Tanie, bo w prywatnym mieszkaniu

ŻADNA WYPRZEDAŻ

Jedynie ogólna zniżka cen do 50%

na nasze **OBUWIE** najprzedniejszej jakości

- Damskie śliczne pantofelki w cenie zł. **19, 20, 24, 29, 35, 39**
- Męskie wytworne półbuty boksowe w cenie zł. **35, 38**
- Chłopięce i dziewczęce bardzo trwałe lak. i boks. pantof. w cenie zł. **20, 24, 28**
- Kalosze męskie w najlepszym gatunku w cenie zł. **7**

Przyjrzyjcie się naszemu **OBUWIU** i **CENOM**

L.W. MANDA

Piotrkowska 127

Dźwiękowe kino
MIMOZA
Kilińskiego 178.

Od wtorku, dnia 1 do poniedziałku, dnia 7 grudnia 1931 r. wł. — wielka kreacja boskiej GRETY GARBO jako nierządniczki, która postanawia powrócić na drogę uczciwego życia według głośnej sztuki Eugenjusza O'Neila p. t.:
ANNA CHRISTIE
Nadprogram: DODATEK DŹWIĘKOWY. — Początek seansów: w dni powszednie o godz. 4, w soboty, niedziele i święta o godzinie 2. Ostatni seans o godz. 9.15. — Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 60 gr. — Następny program „Uwiedzioną” w rolach głównych M. Malicka, K. Ankiewicz, J. Stepowski i Z. Sawan.

Zaproszenie

Niniejszem mam zaszczyt zaprosić wszystkich moich znajomych i przyjaciół **NA OTWARCIE M. J. PIERW-RZORZE-NEJ KAWIARNI**

„ADRIA”

przy ulicy **Piotrkowskiej 53**
w podwórzu, telef. 241-11
Z powołaniem
M. SZWARCBERG
UWAGA: Otwarcie dziś o godz. 5 po poł.

Najmilszy Podarek na Gwiazdkę

Powiększenie Fotografii

i wykonana w
„A. B. C.”
PRZEJAZD 1, tel. 219-91
KILIŃSKIEGO 141, tel. 163-32.
Wykonuje się wszelkie prace wchodzące w zakres fotografii zawodowej i amatorskiej.

Świąteczny od 25 lat jako gwiazdowej sławy

TELEPATA-JASNOWIDZ.
Powie Ci — jaki los Twojego życia będzie.
Powie Ci — imię Twoje i osób interesujących Cię.
Powie Ci — o osobach zainteresowanych z fotografii.
Udzieli Ci — najlepszych rad i wskazówek.

KTO nie może przyjąć osobiście, **NADŚLE** imię, datę urodzenia i 95 groszy znaczek pocztowy na koszt przesyłki próbnej analizy określającej: charakter, skłonności, los Twojego życia i przetrwania.

ADRES: WARSZAWA, ul. BEDNARSKA 17.

Analiza szczegółowa i odpowiedzi **SEYNNEGO MEDJUM** — zł. 3.25 gr.

UWAGA — Każdy może otrzymać **TALIZMAN SZCZĘŚCIA** odpowiednio dostosowany za opłatą zł. 7.25 gr.

Zatw. przez M. W. R. i O. P.

SZKOŁA RYSUNKU i MALARSTWA
Prof. **Maurycyego Trębacza**
Piotrkowska 71, m. 10, III piętro.
Zapisy codziennie.

Wasze zdrowie, Szczęście i powodzenie życiowe, Duże ofiary materialne zależne są od jakości towaru. Nie każdy dowolnie zachwala towar, lecz w ciągu dziesiątków lat w całym świecie wypróbowana jakość zasługuje na Wasze zaufanie.
TYLKO „OLLA”

Za wierzchnią przez Władze Państwowe, **Anna Rydel**, Łódź, Śródmiejska 16, m. 7 (dawniej Cegielińska 19), tel. 199-92, dać prawo otwarcia Gabinetu Kosmetycznego. — Wyłady prowadzone przez lekarzy specjalistów. Informacje i zapisy od 10 do 18.

Dr. med.
Kagunowski
Piotrkowska 70
Tel. 181-83
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopięciowych. Leczenie światłem promieniami Roentgenem i lampą kwarcową. Przyjmuje od 8.30 do 10.30 rano, od 1 do 2.30 pp., od 6 do 8.30 w., w nie dziele i święta od 10-1. Dla pań od dziesiątka poczekalnia.

Doktor
Klinger
SPEC. CHOR. WENERYCZNYCH, SKÓRNYCH i WŁOSÓW. (PORADY SEKSUALNE).
Andrzej 2. Tel. 132-28
Przyjmuje od 9-11 i 5-8. w niedziele i święta od 10-12
Od 1-2 w Lecznicy. Piotrkowska 62.

Gabinet Lekarsko Dentystyczny
D. TONDOWSKA
ul. GŁÓWNA 51, telefon 174-93
Przyjmuje od 9-2 i 3-8. Ceny łecnic

Zarząd Gminy wyznaniowej żydowskiej m. Łodzi

podaje niniejszym do wiadomości, że budżet Gminy na 1932 rok zostaje, w myśl istniejących przepisów, wyłożony do wglądu na przeciąg 8 dni, t. j. od dnia 2 grudnia do dnia 10 grudnia r. b. włączn e w kancelarji Gminy przy Pl. Wolności № 6 w godz od 10 — 1-ej po poł.
Łódź, dnia 1 grudnia 1931 roku

Kupno i sprzedaż

SKLEP do odstąpienia z urządzeniem o dużym oknie wystawowym, Ickson, Piotrkowska 38.

MASZYNE do pisania w dobrym stanie kupię. — Zgłoszenia telefoniczne 103-90, godz. 2-4.

DOM 3-piętrowy, front ul. Rzgowskiej do sprzedania na dogodny warunkach. Wiadomość w administracji „Republiki”.

MASZYNE do pisania w dobrym stanie kupię tanio, za gotówkę. Zgłoszenia. Tel. 121-14, godz. 9-1, 4-6.

SZKŁO i porcelana po cenach nardzo niskich do nabycia detalicznie w Hurtowni Dykmana, Nowomiejska 19.

Lokale

JEDEN lub dwa umeblowane frontowe pokoje w eleganckim domu z utrzymaniem lub bez zaraz do oddania, Gdańska 43, m. 10.

POSZUKUJE dużego pokoju z oknami bez mebli przy rodzinie z używalności kuchni. Oferty „Zraz”.

DWUOKIENNY, frontowy słoneczny, umeblowany pokój do wynajęcia, Gdańska 135, m. 7, od 12-3.

POKOJ umeblowany, wygodny telefon wejście niekrepujące do wynajęcia, Zawadzka 46, front m. 7.

POKOJ frontowy, słoneczny umeblowany odstąpię zaraz tanio. 11 Listopada 45, m. 4. Tamże szale i swetry przyjmuje się do roboty.

FRONTOWY pokój umeblowany z wszelkimi wygodami do wynajęcia, Narutowicza 31, m. 11, III p. font.

POKOJ z niekrepującym wejściem przy inteligentnej rodzinie do wynajęcia. Moszkowicz, Zachodnia 52 nr. of II wejście III p.

POSZUKUJE pokoju albo 2 bez odstepnego w śródmieściu. Ofert „Czy ste tanie” do „Republiki”.

POKOJ jednoosobowy słoneczny, frontowy, wszelkie, wygodny, telefon, od zaraz do wynajęcia. Narutowicza 35 m. 15.

MIESZKANIE 2-pokojowe z kuchnią do wynajęcia, Radwańska 6, bez odstepnego, 4-te piętro frontowo. Wiadomość na miejscu lub Narutowicza 41 właściciela domu.

JEDEN lub 2 pokoje z niekrepującym wejściem oddam, Andrzeja 24 m. 6.

DO WYNAJĘCIA różne mieszkania w starych i nowych domach, pokoje umeblowane od 35 zł. miesięcznie, lokale handlowe, biurowe, sklepy, sklepy, sale fabryczne. Informacje Biuro „Polpos”, Piotrkowska 107, tel. 175-44 i 172-73.

2 POKOJE z kuchnią, stary dom, wygodny, łazienka, służbowy, prąd, gaz, elektryczność, komora z 300 kwart. okolice Przejazdu przy Sienkiewicza, okazynie poleca biuro „Guz”, ul. Piotrkowska 81, tel. 105-99.

CENTRUM. Pokój umeblowany, z oddzielnym wejściem, telefon, 4 oddania, Piotrkowska Nr. 62, front II p. m. 8.

BEZDZIETNE małżeństwo poszukuje dużego nieumeblowanego pokoju z prawem używalności kuchni. Oferty do adm. pod „H. P.”.

POKOJ frontowy, umeblowany, na I piętrze, telefon, zaraz do wynajęcia. Wiadomość u dozorczy. Południowa 2.

Posady

POTRZEBNY pomocnik w robót technicznych U. Szumacera, 17 ul. Pomorskiej 55.

KELNERKA wykwalifikowana może się zgłosić, Cukiernia J. Roszogi, Piotrkowska Nr. 38.

POTRZEBNY goniec do biura z uczoną szkołą powszechną. Oferty w administracji „Republiki” pod „Biuro”.

POTRZEBNA od zaraz manufakturka-fryzjerka, Zachodnia 16, Zakład żydowski.

POSZUKUJE bezpłatnej praktyki w biurze prób, pisze biegle na maszyni. Of. „Biuro”.

GOSPODYNI-zarządzająca, inteli czona, do samodzielnego kierowania potrzebny instytutu wychowawczego potrzebny. Oferty do „Republiki” sub: „Dobro”.

POTRZEBNI chłopcy lub bezrobotni do sprzedaży gazet. Zgłaszać się w Zagajnikowa 95 róg Rokicińskiego żydowski.

POSZUKUJE szpularkę ręczną na maszyni, Poludniowa 94, ostatnie piętro III p.

SZKOŁA żydowska przyjmie nauczyciela, godziny popołudniowe, rachunki, „Kwalifikacje”.

ENERGICZNA wykwalifikowana krawaliska, pisząca b. biegle na maszyni nie poszukuje posady. Łaskawe sub. „Pierwszorządna siła” do „Republiki”.

Rozmaite

Drobne ogłoszenia w „Republiki” są najlepszym i najtańszym środkiem zaktępienia zainteresowanych.

(to chce: 1) znaleźć lokatora lub lokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedynczy pokój, 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz, 4) kupić posiadłość okazynie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj da drobne ogłoszenie do „Republiki”.

WILLA z 25 mieszkań i 5 morgów gruntu w Rudzie Pabjanickiej, Zagajnikowa 18, do wydzierżawienia. Wiadomość w Piotrkowie Tryb. Paca i rowa, lub w Łodzi, Narutowicza 41 c. Pabjanowski.

ZDROJOWISKA, Zakopane pensjonat „Uciecha” Kasprusię, poleca pokoje, z wykwintnym utrzymaniem, ciepła, zimna woda, centralne ogrzewanie, łazienka, fortepian, rażone, przystępne.

TLUMACZENIA z angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, francuskiego, korespondencja prywatna i handlowa na maszynie, Konstanyńska 54, m. 21.

POZNAN udziela pożyczki na bieżąco od 2.000 do 30.000 zł. na całą Republikę. Instytucja poważna. Piotrkowska 17, II p. front.

ZAGINAŁ pies rasy wilczej, odzyskany dzięki za wynagrodzeniem Aleja Maja 62.

Nauka i wychowanie

PARYZANKA, dyplomowana krawaliska udziela lekcji jęz. francuskiego, gramatyki, pomocy szkolnej, literatury, konwersacji po cenach umiarkowanych. Poludniowa 20, m. 20 w podwórzu. Oferty w oficynie na parterze Tel. 174-93 od 3-5-ej.

STENOGRAFIJ udziela tanio. Łódź, wa 25, m. 12, od godz. 10 do 1.

Zagubione dokum.

ZGUBIONO wyciąg z ksiąg stanu, w których na nazwisko Luba Jassera, Franciszkańska 4.

JANINA Kulesza, Targowa 12, ma legitymację Nr. 2873, wyc. w Łódzkiej Kolei Elektrycznej.

REKAWICKI Jan, Szopena 27, ma 3 książeczki związkowe, wyc. z ksiąg ludności, metrykę urodzenia oraz dowód tożsamości, wyc. w Łódzi, przez III kom.

ZAGUBIONO legitymację zarymowaną na nazwisko Mariana Patałskiego, wyd. przez P.U.P.P.

od 1 lutego 1931 roku wynosi w Łodzi 4.00 za odnośnienie do domu 40 gr., z przesyłką pocztową w kraju zł. 5.50, zagranicą zł. 10. „Express” „Republiki” wraz z odnośnieniem 7.00 złotych.
Prenumerata „II. Republiki”

Ogłoszenia:

ZWYCZAJNE: 12 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 10-szpalt) W TEKSCIE: 50 gr. za wiersz milimetryowy, (na stronie 4-szpalt) NA STR. 1-ej zł. 2.- za wiersz milimetryowy, (na stronie 4-szpalt) NEKROLOGI: 40 gr. za wiersz milimetryowy (na str. 4-szp.) Zarecz i zaślub. po tekście 10 zł. Za miejsce zastrzeżone specjalna dopłata Zamiejscowe o 50 proc. zagraniczne o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia specjalne o 50 proc. drożej. Drobne 15 gr. — Najmniejsze 10 groszy najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia adwokatów ryczałtem 25 zł.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane o wniesione beca najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia. Niezwłocznie po ukazaniu się drugiego i trzeciego ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie uważają się za żądania zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.